

“L’espiritualitat pot ajudar a trobar un factor en comú entre les diverses tradicions religioses”

03/05/2019 - Meritxell Roselló per a Flama.info

La Biblioteca del Seminari Pontifici de Tarragona i la Càtedra UNESCO pel diàleg intercultural a la Mediterrània de la Universitat Rovira i Virgili han organitzat un cicle de jornades de reflexió al voltant de la temàtica: “Diàleg interreligiós i convivència”. El cicle comprèn quatre sessions durant tots els dijous durant el mes de maig. Les jornades d’aquest dijous 2 de maig titulades “*Creences en femení*”, han abordat el paper de la dona dintre les diverses confessions religioses: el cristianisme catòlic, ortodox, l’islam i el judaisme. En la taula rodona han intervingut tres veus femenines vinculades en cadascuna d’aquestes tradicions explicant la seva experiència de fe.

La primera en intervenir ha estat Diana Tchamitchain, arquitecte siriana i estudiant de màster a la Facultat Antoni Gaudí, que ha començat descrivint la situació de les diverses comunitats religioses en la societat siriana. Ha exposat el cas de la seva ciutat natal Alep com a exemple d’una ciutat metropolitana de 5 milions d’habitants en què habita una multitud i al mateix temps una pluralitat de tradicions religioses, sobretot musulmanes i cristianes. En aquest sentit ha volgut realitzar una comparació entre la coexistència de les cultures com una harmonia amb “el trencadís de l’obra de Gaudí”, afirmant que “el conjunt d’aquest trencadís és una obra d’art i tot representa una harmonia, però si ho mirem només com un conjunt de peces aleshores no trobem cap harmonia.” Diana Tchamitchain ha subratllat en el seu discurs el sentit de la convivència a partir de conèixer la pròpia tradició religiosa, en el seu cas la cristiana, i la de l’altre, destacant la musulmana, una de les més arrelades a Síria. Finalment s’ha centrat en la situació de la dona siriana, especialment en el cas del món àrab, explicant que “l’home encara té el control de la dona i que la seva relació ha passat de protecció a control”. “La dona ha de lluitar per trobar la voluntat de ser lliure”, ha conclòs.

Daniela Dolha, doctora en Teologia ortodoxa per la Universitat de Cluj de Romania ha centrat el discurs en el paper de la dona des de la perspectiva ortodoxa. Repassant la tradició ortodoxa s’ha referit a que el lloc de la dona es remet a l’acte de creació de l’home establint dos possibilitats d’existència, per una banda, “la submissió de la dona i la relació home-dona en l’acte de procreació.” En aquest sentit ha emfasitzat que en l’ortodòxia la visió de la dona està reservada al matrimoni i a la procreació i que en la tradició ortodoxa no es qüestiona el paper del sacerdot. “El model de dona és el de la Mare de Déu reservat al misteri de l’encarnació del Senyor, Theotokos, que va donar llum a Déu”. Tanmateix en el Nou Testament les dones són les primeres en testimoniar la resurrecció de Jesús. Respecte això ha volgut subratllar la pluralitat de veus femenines a la Bíblia, en què “molts teòlegs afirmen que la veu femenina era molt intensa en la societat patriarcal.”

L’última ponent Nour Salameh, doctora per la Universitat Rovira i Virgili i que treballa per la igualtat de gènere a l’Institut Europeu de la Mediterrània, va parlar de la seva experiència personal. Ella prové de la tradició musulmana dintre la branca dels

alauites, però es defineix com a no creient. La seva experiència mentre residia a la ciutat d'Homs a Síria, es va veure sacsejada per moltes contradiccions de la seva religió. Tanmateix amb el conflicte sirianès "em vaig veure abocada a un buit espiritual i ara estic cercant religió." El final de la seva aportació ha subratllat algunes persones i moviments que pretenen realitzar reformes des d'una perspectiva més feminista a la regió musulmana. Nour Salameh ha posat d'exemple unes dones activistes d'origen sirianès, Afra Jalabi, Sherin Khankan i Amina Wadoud, que van començar a fer d'imam "per canviar aconseguir el lideratge de les dones a les religions i també per sortir del patriarcat de les institucions religioses musulmanes." En preguntar-li sobre el cicle de conferències, ella creu que "són importants per generar coneixement i per pensar la reforma de les institucions religioses que han de donar respostes a moltes persones que es troben en un buit espiritual."

Després la taula rodona es va obrir un torn de debat molt interessant, en què es van posar de manifest moltes de les problemàtiques que es plantegen a diferents tradicions religioses: com les parelles mixtes, entre dos confessions religioses, el sacerdoci de la dona a l'Església Catòlica i també, les contradiccions d'estats laics que tenen problemes per legislar per exemple el matrimoni civil.

Diàleg interreligiós i espiritualitat

Enric Olivé, un dels organitzadors de les jornades, ha explicat per FLAMA.info el perquè de l'elecció dels temes, "al final resulta que hi ha tres o quatre temes que són fonamentals no tan sols pel diàleg interreligiós i intercultural, sinó en general per la societat." Pel Dr. Enric Olivé "l'espiritualitat pot ajudar a trobar un factor en comú entre les diverses tradicions religioses, per tant s'ha de veure quin paper hi juga l'espiritualitat, però també el rol de la dona dintre les religions i en general, com el diàleg entre diferents cultures i religions poden millorar la nostra percepció del món i l'equilibri dintre de la societat."

Davant de la gran qüestió sobre si la religió pot ser part del problema o la solució, sobretot davant l'auge dels fonamentalismes, el Dr. Olivé afirma "el que sí es posa de manifest és que l'origen de les tradicions religioses són sempre el mateix: l'Amor, el respecte pel diferent, en canvi l'ortodòxia de les construccions socials és el que ens allunya dels altres, en el cas de l'islam, existeix aquesta construcció tergiversada, que vol destruir l'altre perquè no creu en el mateix, però també passa el mateix en altres religions." Sobre la continuïtat de les jornades va explicar que "esperem que el proper any poguéssim organitzar un monogràfic sobre l'escola i espiritualitat, perquè creiem que és un tema central de la nostra societat."

